

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de voorzitters van de vaste en algemene commissies

Plaats en datum: Den Haag, 27 maart 2018
Betreft: Behandeling van de jaarverantwoording over 2017 en de eerste suppletoire begrotingen over 2018 in de commissies
Ons kenmerk: 2018D20177

Geachte voorzitters,

In deze brief adviseert de vaste commissie voor Financiën u over de wijze van behandeling in uw commissie van de jaarverantwoording over 2017. Daarnaast informeert de commissie u over de inbrengtermijnen voor de jaarverantwoording over 2017 en de eerste suppletoire begrotingen over 2018. Deze termijnen zijn op 27 maart 2018 door de Kamer vastgesteld.

Advies over de behandeling van de jaarverantwoording

Op Verantwoordingsdag, woensdag 16 mei 2018, biedt de minister van Financiën de Tweede Kamer de jaarverslagen en de slotwetten over 2017 aan en overhandigt de president van de Algemene Rekenkamer de resultaten van het verantwoordingsonderzoek. Dit zijn belangrijke documenten in het licht van de controlerende taak en het budgetrecht van de Tweede Kamer. Met de aanbevelingen in deze brief wil de commissie Financiën, vanuit haar verantwoordelijkheid voor de rijksuitgaven, uw commissies ondersteunen bij de behandeling van de jaarverantwoording.

Ten aanzien van de behandeling van de jaarverantwoording adviseert de commissie Financiën aan de commissies een besluit te nemen over het volgende:

1. Departementale jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zo veel mogelijk te behandelen in een apart wetgevingsoverleg, waarbij ook expliciet aandacht wordt besteed aan het financieel beheer en de dechargeverlening.
2. Het aanstellen van één of meer rapporteurs, in het algemeen bij voorkeur één vanuit de coalitie en één vanuit de oppositie, die namens de commissie de kwaliteit van de verantwoordingsstukken onderzoeken. De ambtelijke staf is beschikbaar om de analyse van de stukken door de rapporteurs te ondersteunen.
3. Desgewenst kunnen commissies gebruik maken van het aanbod van de Algemene Rekenkamer om te zijner tijd een technische briefing te verzorgen over hun rapport(en).

De commissie Financiën nodigt het Centraal Bureau voor de Statistiek uit op donderdag 17 mei 2018 een technische briefing te verzorgen over de Monitor Brede Welvaart. Gezien de brede relevantie van zijn alle Kamerleden welkom bij deze technische briefing. Verder wijst de commissie Financiën u op de mogelijkheid uw commissiestaf te verzoeken een cursus begrotings- en verantwoordingstechniek te organiseren. In de bijlage bij deze brief treft u meer uitgebreide achtergrondinformatie aan over de behandeling van de jaarverantwoording.

Informatie over de inbrengtermijnen voor de jaarverantwoording en de suppletoire begrotingen

Om te bevorderen dat de behandeling van de jaarverantwoording over 2017 en de eerste suppletoire begrotingen over 2018 vóór het zomerreces zijn afgerond, heeft de Kamer besloten tot de volgende inbrengdata:

1. Inbrengtermijn voor de verslagen over de slotwetten 2017 en voor de feitelijke vragen over de jaarverslagen van de ministers en de rapporten van de Algemene Rekenkamer: donderdag 24 mei 2018 te 14.00 uur.
Aan het kabinet en de Algemene Rekenkamer is verzocht de antwoorden uiterlijk dinsdag 5 juni 2018 bij de Kamer in te dienen.
2. Inbrengtermijn voor de verslagen over de eerste suppletoire begrotingswetten 2018: dinsdag 12 juni 2018 te 14.00 uur.
Aan het kabinet is verzocht de antwoorden uiterlijk maandag 25 juni 2018 bij de Kamer in te dienen.

De commissie Financiën vraagt u eveneens om bij het vaststellen van data voor wetgevingsoverleggen rekening te houden met het afronden van de behandeling van de jaarverantwoording over 2017 en van de suppletoire begrotingen over 2018 voor het zomerreces.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Anne Mulder

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Weeber

Bijlage: Aanbevelingen van de commissie Financiën inzake het plenaire Verantwoordingsdebat 2018 en de commissiebehandeling van de slotwetten en jaarverslagen 2017

A. Plenaire behandeling verantwoordingsstukken

De aanbieding van de verantwoordingsstukken

De formele aanbieding van de verantwoordingsstukken over de uitvoering van de rijksbegroting 2017 vindt plaats in de plenaire zaal op woensdag 16 mei 2018 om 10.15 uur. Dan biedt de minister van Financiën de slotwetten 2017, de jaarverslagen van de ministeries 2017 en het Financieel Jaarverslag Rijk 2017 met een korte toespraak aan in de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer. Vervolgens zal de president van de Algemene Rekenkamer de Kamer kort toespreken over enkele hoofdlijnen van het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer bij de jaarverslagen over 2017. Het formele aanbiedingsmoment om 10.15 uur wordt voorafgegaan door een gezamenlijk ontbijt van de Tweede Kamer met het college van de Algemene Rekenkamer. Voor dit ontbijt zullen alle Kamerleden een uitnodiging ontvangen.

Het Verantwoordingsdebat

Het Verantwoordingsdebat met de minister-president en de minister van Financiën vindt plaats op woensdag 23 mei 2018. Dit debat wordt mede gevoerd naar aanleiding van de Verantwoordingsbrief van de minister-president.

Om het Verantwoordingsdebat de aandacht te geven die het naar de mening van de commissie Financiën verdient, doet de commissie Financiën de aanbeveling dat de fractievoorzitters dit debat met de genoemde bewindslieden voeren. De sprekers zullen evenals vorig jaar gelegenheid hebben bij de voorbereiding gebruik te maken van de vragen van de V-100.

In het debat zullen dit jaar twee thema's een belangrijke rol spelen:

- De tijdelijke commissie Breed welvaartsbegrip heeft in haar rapport 'Welvaart in kaart' aanbevolen een jaarlijkse monitor 'Monitor brede welvaart' te ontwikkelen, die de Kamer kan betrekken bij het Verantwoordingsdebat. Het kabinet heeft deze aanbeveling overgenomen. Deze monitor, opgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek in samenwerking met de planbureaus, wordt op Verantwoordingsdag in 2018 voor het eerst aan de Kamer aangeboden.
- De Kamer heeft al uitgesproken dat de thema's 'Toetsbare beleidsplannen' en 'Verplichtingen: pijler van het budgetrecht' de zogenaamde focusonderwerpen voor de verantwoording over 2017 zullen zijn. De uitvoering van dit beleid in 2017 zal extra aandacht krijgen in de Verantwoordingsbrief van de minister-president en in de afzonderlijke jaarverslagen. Het ligt in de rede dat commissies/rapporteurs daar ook aandacht aan besteden.

B. Commissiebehandeling verantwoordingsstukken

Wetgevingsoverleggen (WGO's)

De commissie Financiën beveelt aan om de jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zo veel mogelijk te behandelen in aparte wetgevingsoverleggen (WGO's).

Rapporteurs

Het kabinet heeft herhaaldelijk toegezegd zich in te zetten voor een verbetering van de kwaliteit van jaarverslagen en begrotingen. De commissie Financiën beveelt de commissies aan om de kwaliteit van de verantwoordingsstukken (informatiegehalte, inzichtelijkheid, concreetheid, het gebruik van beleidsdoorlichtingen, afrekenbaarheid) in gezamenlijkheid goed te beoordelen.

Het verdient daarbij de aanbeveling dat iedere commissie daarvoor één of meer rapporteurs aanwijst, bij voorkeur één vanuit de coalitie en één vanuit de oppositie, die zich namens de commissie aan deze vraagstukken wijden. De ambtelijke staf is beschikbaar om de analyse van de stukken door de rapporteurs te ondersteunen.

Commissies kunnen ook besluiten een rapporteur in te zetten op een specifiek thema dat van belang wordt geacht. Hiermee kan verdieping worden gezocht op een of meer onderdelen van het jaarverslag. De commissies wordt aanbevolen tijdig thema's te benoemen die nader onderzocht worden.

Cursus begrotings- en verantwoordingstechniek

Om commissieleden en hun medewerkers te ondersteunen bij hun voorbereiding op de behandeling van de verantwoordingsstukken, zal de commissiestaf een cursus begroten en verantwoorden aanbieden. In deze bijeenkomst krijgen de deelnemers met name alle informatie die zij nodig hebben om hun rol bij de verantwoording, al dan niet als rapporteur, goed te kunnen uitoefenen. Nadere informatie over deze introductie, inclusief de aanmelding, volgt via uw commissiestaf.

Technische briefings door de Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer biedt, zoals elk jaar, per jaarverslag een rapport aan met oordelen over de rechtmatigheid van de uitgaven in 2017 en het door het ministerie gevoerde financieel beheer. Daarnaast gaat de Algemene Rekenkamer in op de kwaliteit van de beleidsinformatie in het jaarverslag. Desgewenst kan de commissie op basis van de rapporten van de Algemene Rekenkamer besluiten om een technische briefing te vragen. Indien een commissie een nadere toelichting wenst, kan zij via de griffier van de commissie het verzoek doen aan de Algemene Rekenkamer een briefing te verzorgen over hun rapport(en).

Burgervragen bij de jaarverslagen

De commissie Financiën organiseert op vrijdag 18 mei 2018 voor het tweede jaar een 'V-100'. Honderd burgers die dagelijks te maken hebben met het beleid van de Rijksoverheid worden bij de Kamer uitgenodigd om te reflecteren op de jaarverslagen van de ministeries. De betreffende Kamercommissies hebben hiervoor thema's aangedragen en zijn uitgenodigd aan de V-100 deel te nemen. De vragen die de deelnemers stellen worden aan het einde van de dag aangeboden aan de Kamer en kunnen desgewenst worden betrokken bij het plenaire Verantwoordingsdebat en de debatten in de commissies. Op deze manier kan de samenleving meer direct en zichtbaar invloed uitoefenen op de verantwoording van het Rijk, waardoor het vertrouwen in de politiek kan worden versterkt.

Dechargeverlening

Het sluitstuk van de begrotingscyclus is de goedkeuring van de slotwetten en de dechargeverlening voor het gevoerde financieel beheer aan de desbetreffende ministers aan de hand van de betrokken jaarverslagen.

De commissie Financiën adviseert de commissies om bij de behandeling van de jaarverslagen in wetgevingsoverleggen expliciet aandacht te besteden aan het financieel beheer en aan de dechargeverlening. Zoals gebruikelijk zal de commissie Financiën de Kamer voor de stemming over de slotwetten per brief informeren over de uitkomsten van de behandeling van de jaarverslagen en de slotwetten en adviseren over de dechargeverlening. Ten behoeve van deze brief verzoekt de commissie Financiën om bijzonderheden bij de behandeling van de jaarverslagen en slotwetten uiterlijk vrijdag 29 juni 2018 kenbaar te maken via de commissiestaf.